

[Hanne Reintoft.]

overenskomsterne og anfægte denne dyrtidsregulering. Får vi ikke det, er der skabt en tvivl, som ingen kan være tjent med.

Der er anledning til grundigt at understrege, at det er forkert, når det at undlade at gøre et direkte indgreb i selve dyrtidsreguleringen skulle få det til at se ud, som om lønmodtagernes overenskomstmæssige rettigheder nu er uanfægtet; ligesom det er forkert at tro, at en momsforhøjelse fra 12½ pct. til 15 pct. vil lægge lige byrde på alle i samfundet som bidrag til en i og for sig påkrævet sanering af landets økonomi, som man — det må man sige til finansministeren — har bragt i en miserabel tilstand.

Men hvad er det så egentlig, man går og laver? Ser man det fra et lønmodtagersynspunkt — og jeg tror ikke, man et øjeblik skal forfalde til at tro, at befolkningen ikke efterhånden har fuld indsigt i, hvad det er, der laves af økonomiske numre og økonomisk udsugning af den arbejdende del af befolkningen — hvordan ser det så ud? Så ser det sådan ud, at lønmodtageren ved julipristallet opnår to dyrtidstillæg den 1. september, og det vil betyde en forøgelse af timelønnen på knap 2½ pct. Af den sluger momsforhøjelsen for en arbejderindkomst af gennemsnitsstørrelse ca. 2 pct., og med en kildeskatteprocent på omkring de 40, som er det normale for de indkomststørrelser, vil indkomstsatten sluges 1 pct. Nettoresultatet bliver altså en forringelse af lønmodtagernes nettoindkomst på ca. ½ pct. Hertil skal føjes, at dette oven i købet ikke først sker fra september, når dyrtidstillægget kommer, men for momsens vedkommende allerede fra juli. I månederne juli og august må lønmodtageren se sin disponible indkomst forringet med 2 pct. I forvejen er der sket en alvorlig reallønsudhuling.

Men hermed er det ikke nok. Oven i reduktionen gennem skatten kommer prisstigningen efter julipristallet, der i øvrigt allerede har fundet sted; i en lang række kædeforretninger har man allerede sat priserne op, fordi man forventede 2 dyrtidsportioner til juli. Denne prisstigning kan forventes at ville udgøre omkring ¾ pct. om måneden indtil september, altså i alt 1½ pct. Når det for ringe, men nødvendige dyrtidstillæg kommer til 1. september, vil lønnen allerede være forringet med 2 pct. i forhold til juli.

Ser man situationen fra et arbejdsgiversynspunkt — og det er nok det, man har gjort hele tiden — ser det unægtelig også anderledes ud, og jeg tror, dette med al ønskelig tydelighed er forstået af befolkningen. Arbejdsgiveren får af momsoverskuddet af den over for ham så tjenstvillige stat overladt, hvad der svarede til en dyrtidsportion — og det er nok værd her at fæstne sig ved, at selv om både statsministeren og socialdemokratiet står og regner på, at dyrtidsportionerne ikke er meget værd, så er de tilsyneladende ganske forfærdelig meget værd for arbejdsgiverne, og det er tilsyneladende også meget nødvendigt for regeringen at sikre arbejdsgiverne disse penge. Arbejdsgiveren skal i virkeligheden til september kun af med én portion, og der skal kun lidt over en måneds prisstigning til for at skaffe ham dækning for såvel omkostningsforøgelsen som følge af dyrtidsportionen som for det realindkomsttab, han som forbruger selv lider i kraft af de prisstigninger på normalforbruget, der, som vi alle ved, rammer de større indkomster mindst.

Arbejdsgiveren er med andre ord fuldt dækket ind allerede på det tidspunkt, da dyrtidsportionerne kommer til udbetaling, nemlig 1. september. Antagelig vil udviklingen blive endnu grellere, og jeg forestiller mig, at regeringen har indset det; selv om vi ikke er blændet af dens økonomiske indsigt, skulle det jo nok være til at forstå. Man må da vide, at der kan forventes en kraftig acceleration af prisstigningerne i den kommende tid, og dette har en dobbelt årsag. Gennemførelse af en momsforhøjelse med 1½ måneds frist vil nemlig selvfølgelig opfordre alle, der har eller kan skaffe sig penge — det gælder kun de færreste jævne lønmodtagere, men nok andre befolkningsgrupper — til inden for denne frist at købe, så det står dem ud af knaphullerne. Det er vel også derfor, regeringen meget gerne vil have gennemført prisstoppet for tjenesteydelser så hurtigt; det er vel i erkendelse af, at dette kan ske. Jeg undrer mig over, at man så ikke ønsker at dæmme op for det også på andre punkter, hvor det får virkelig betydning.

Resultatet af den forstærkede efterspørgsel vil blive et tilsvarende forstærket opadgående pres på priserne, og hertil kommer, at regeringen med sine først bebudede, men